

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів і економічної безпеки

07/03-385М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

щодо практичних занять та виконання
самостійної роботи з навчальної дисципліни

«Інвестування»

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська
справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа, страхування та фондовий ринок»
денної і заочної форм навчання

Рекомендовано науково-методичною
радою з якості ННІЕМ
Протокол № 1 від 03.09.2025 р.

Рівне – 2025

Методичні вказівки щодо практичних занять та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Інвестування» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» денної і заочної форм навчання [Електронне видання] / Подлевський А. А. – Рівне : НУВГП, 2025. – 30 с.

Укладач: Подлевський А. А., к.е.н., доцент кафедри фінансів і економічної безпеки.

Відповідальний за випуск: Мельник Л. В., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів і економічної безпеки.

Керівник групи забезпечення спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»

Кондрацька Н. М.

Попередня версія методичних вказівок: 06-03-183

Зміст	стор.
Вступ	3
1. Програма навчальної дисципліни «Інвестування»	5
2. Методичні рекомендації розв’язування типових задач на практичних заняттях	11
3. Теми індивідуальних робіт на самостійне опрацювання	18
4. Питання для підготовки до іспиту з дисципліни «Інвестування»	20
5. Словник основних термінів з дисципліни	22
6. Список рекомендованої літератури	27

© А. А. Подлевський, 2025

© НУВГП, 2025

ВСТУП

Актуальним завданням на сьогодні є розвиток інвестиційної діяльності, спрямований на створення привабливого інвестиційного середовища, та суттєвого нарощування обсягів інвестицій.

Разом із тим, річні обсяги інвестицій поки що залишаються на низькому рівні через несприятливий інвестиційний клімат, що пояснюється недосконалою законодавчою базою, нерозвиненими фондовим ринком та фінансово-кредитною системою, високим податковим тиском неефективним використанням амортизаційних відрахувань, а також низьким рівнем трансформації заощаджень населення до інвестування, що призводить до відпливу вітчизняних капіталів за кордон та не сприяє залученню іноземних інвестицій в економіку країни.

У зв'язку з цим, інвестиційна діяльність суб'єктів господарювання вимагає глибоких знань теорії та практики прийняття рішень у сфері обґрунтування інвестиційної стратегії, виборі напрямів та форм інвестування, а пошук шляхів удосконалення відносин в інвестиційній сфері в умовах ринкової трансформації економіки є не лише актуальним, а й важливим завданням теоретичного та практичного значення.

Метою вивчення дисципліни «Інвестування» є надання теоретичних знань та практичних навиків щодо особливостей функціонування інвестиційного процесу.

Завдання вивчення дисципліни:

- вивчення закономірностей і механізму інвестиційних відносин держави, підприємств і фізичних осіб;
- набуття вмінь використовувати ці закономірності в практиці інвестування;
- визначати заходи з використання інвестицій як одного з дійових важелів економічної політики держави.

Предметом є економічні відносини, що виникають у сфері інвестування на різних рівнях господарювання.

Після вивчення даної дисципліни студенти повинні знати:

- суть інвестиційного процесу, різноманітність форм інвестиційної діяльності;

- принципи, методи і інструменти розробки, прийняття і реалізації рішень, спрямованих на досягнення цілей інвестиційної діяльності підприємства;

- необхідну сукупність теоретичних та практичних знань з питань фінансово-економічних і організаторське-правових відносин між суб'єктами інвестиційної діяльності в ринковій економіці;

- теорію та практику формування інвестиційного капіталу, правила поведінки інвесторів на ринку інвестицій;

- методику складання бізнес-плану інвестиційного проекту.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- використовувати науково-методичний інструментарій досліджень у сфері фінансів та інвестування;

- визначати напрями підвищення ефективності формування та використання фінансових та інвестиційних ресурсів особистості, підприємства, держави, регіону;

- виконувати фінансово-економічні розрахунки, обґрунтовувати фінансові та інвестиційні рішення на основі використання необхідних інструментальних засобів, враховувати та аналізувати інвестиційні ризики, що виникають;

- застосовувати здобуті знання для вирішення завдань прикладного характеру у сфері фінансів, банківської справи, інвестування.

Перед вивченням даної навчальної дисципліни рекомендується для кращого засвоєння матеріалу отримати початкові знання з питань мікроекономіки та макроекономіки, маркетингу, фінанси підприємства, податкової системи. Разом з тим, курс побудований таким чином, що для студентів, які не володіють необхідними знаннями, матеріал буде подаватися без прив'язки до зазначених тематик.

Загалом навчальна дисципліна «Інвестування» містить 9 тем, які згруповані у 2 змістові модулі: «Організаційно-економічні основи інвестування» (теми 1-5) та «Реальне і фінансове інвестування» (теми 6-10).

2. Програма навчальної дисципліни «Інвестування».

Тема 1. Поняття та сутність інвестицій

План

Економічна сутність та класифікація інвестицій. Інвестиційний процес: суть і стадії. Інвестиційний ринок та його інфраструктура.

Питання для самоперевірки

1. Охарактеризуйте економічну сутність інвестицій.
2. Назвіть основні види інвестицій.
3. Чим відрізняються реальні та фінансові інвестицій.
4. Перелічіть основні етапи інвестиційного процесу.
5. Розкрийте поняття «інвестиційний ринок».
6. Перелічіть економічні ефекти інвестиційної діяльності.

Тема 2. Інвестиційна діяльність підприємства

План

Суб'єкти і об'єкти інвестиційної діяльності. Інвестиційні ресурси підприємства. Управління інвестиційною діяльністю. Планування інвестиційної діяльності підприємства – суть і форми. Аналіз інвестиційної діяльності. Інвестиційний контроль та моніторинг.

Питання для самоперевірки

1. Охарактеризуйте сутність інвестиційної діяльності підприємства
2. Назвіть об'єкти та суб'єкти інвестиційної діяльності.
3. Назвіть джерела інвестиційних ресурсів.
4. У чому полягає сутність управління інвестиційною діяльністю підприємства?
5. Перелічіть елементи системи управління інвестиційною діяльністю підприємства.
6. Що являє собою інвестиційна інформація й система інвестиційної інформації підприємства?

7. Назвіть і охарактеризуйте форми інвестиційного планування.
8. Основні етапи процесу інвестиційного планування.
9. Перелічіть етапи розробки інвестиційної стратегії підприємства.
10. Перелічіть види оперативних інвестиційних планів підприємства.
11. Назвіть види інвестиційного аналізу по різних класифікаційних ознаках.
12. Назвіть види інвестиційного контролю.

Тема 3. Державне регулювання інвестиційної діяльності

План

Основи державного регулювання інвестиційної діяльності. Форми і методи державного регулювання інвестиційної діяльності. Інвестиційна стратегія і політика держави, її основні напрямки. Роль держави у стимулюванні інвестиційної діяльності. Інвестиційне забезпечення сфери водокористування

Питання для самоперевірки

1. Визначте основні завданням державної політики в інвестиційній діяльності.
2. Назвіть основні принципи державного регулювання інвестиційної діяльності.
3. Визначте зміст державного регулювання інвестиційної діяльності.
4. Охарактеризуйте прямі методи державного регулювання інвестиційної діяльності.
5. Які важелі державного впливу відносять до непрямих методів регулювання інвестиційною діяльністю?
6. Охарактеризуйте напрямки регіональної політики держави у сфері інвестицій.
7. Охарактеризуйте особливості інвестування в об'єкти водного господарства.

Тема 4. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства

План

Поняття інвестиційної привабливості та інвестиційний клімат. Інвестиційна привабливість країни. Інвестиційна привабливість регіону. Інвестиційна привабливість галузі. Інвестиційна привабливість підприємства.

Питання для самоперевірки

1. Охарактеризуйте поняття «інвестиційна привабливість» і «інвестиційний клімат».
2. У чому полягає сутність параметричного аналізу?
3. Назвіть основні чинники впливу на інвестиційний клімат.
4. Яка роль міжнародних рейтингів у формуванні інвестиційного клімату?
5. В чому полягає зміст оцінки інвестиційної привабливості регіонів?
6. Назвіть особливості оцінки інвестиційної привабливості галузі.
7. Назвіть основні складові оцінки інвестиційної привабливості підприємства?

Тема 5. Міжнародне інвестування

План

Міжнародна інвестиційна діяльність та її чинники. Основні види та форми іноземного інвестування. Пряме іноземне інвестування: суть, функції, класифікація. Державне регулювання іноземних інвестицій.

Питання для самоперевірки

1. Визначте напрямки міжнародної інвестиційної діяльності.
2. Розкрийте зміст та специфіку іноземних інвестицій.

3. Охарактеризуйте основні види та форми іноземних інвестицій.

4. Дайте характеристику портфельним іноземним інвестиціям.

5. Охарактеризуйте стан міжнародної інвестиційної діяльності в Україні.

6. Охарактеризуйте основні функції міжнародних фінансово-кредитних установ та організацій на інвестиційному ринку.

7. Охарактеризуйте напрямки політики держави із залучення іноземних інвестицій.

Тема 6. Реальні інвестиції

План

Реальні інвестиції: суть і форми. Інвестиційний проект – його зміст, форми, порядок розробки. Розробка і реалізація інвестиційної програми. Бізнес-планування реалізації інвестиційного проекту.

Питання для самоперевірки

1. Розкрийте основні форми реальних інвестицій.
2. Назвіть основні форми інвестиційних проектів.
3. Перелічіть етапи аналізу інвестиційного проекту.
4. Розкрийте поняття «інвестиційний цикл».
5. Що являє собою бізнес-план інвестиційного проекту?
6. Охарактеризуйте основні розділи бізнес-плану?

Тема 7. Оцінка і аналіз ефективності реальних інвестицій

План

Суть і принципи оцінки ефективності інвестиційного проекту. Методи оцінки економічної ефективності інвестиційного проекту. Ануїтет та його використання в оцінці доцільності інвестицій. Показники оцінки ефективності водокористування

Питання для самоперевірки

1. У чому полягає зміст оцінки економічної ефективності проекту?
2. Перелічіть основні показники оцінки економічної ефективності інвестиційного проекту.
3. Охарактеризуйте метод розрахунку чистого проведеного ефекту інвестиційного проекту.
4. Що являє собою просторова оптимізація інвестицій?
5. Розкрийте суть майбутньої вартості ануїтету.
6. Наведіть основні показники оцінки ефективності водокористування.

Тема 8. Інноваційні інвестиції

Програма

Суть та значення інноваційних інвестицій на сучасному етапі розвитку суспільства. Венчурне інвестування. Національні інноваційна система. Особливості здійснення інтелектуальних інвестицій.

Питання для самоперевірки

1. Наведіть приклади значущих інноваційних інвестицій у світі.
2. Розкрийте особливості здійснення венчурного інвестування.
3. З чого складається типова національна інноваційна система?
4. Назвіть основні види інтелектуальних інвестицій.

Тема 9. Фінансові інвестиції

Програма

Суть фінансових інвестицій. Оцінка фінансових інвестицій. Оцінка ефективності операцій з акціями. Оцінка ефективності операцій з облігаціями. Інвестиційний портфель цінних паперів. Ринок цінних паперів. Фондова біржа та фондові індекси.

Питання для самоперевірки

1. Що таке фінансові інвестиції?
2. У чому полягає відмінність простих і привілейованих акцій?
3. Які показники використовуються для оцінки ефективності операцій з акціями?
4. У чому відмінність номінальної, викупної й ринкової ціни облігації?
5. Перелічіть види інвестиційних портфелів.
6. Суть та класифікація ринку цінних паперів.
7. Охарактеризуйте сучасний стан фондового ринку в Україні
8. Розкрийте суть фондової біржі та фондових індексів.

Тема 10. Інвестиційні ризики та основні методи їх дослідження

Програма

Інвестиційні ризики – суть та види. Методи дослідження ризиків інвестування. Врахування інфляції в прийнятті інвестиційних рішень. Методи мінімізації та запобігання ризиків

Питання для самоперевірки

1. Класифікація інвестиційних ризиків.
2. Назвіть основні методи дослідження ризиків.
3. Назвіть методи мінімізації інвестиційних ризиків.
4. Назвіть методи запобігання інвестиційних ризиків.

3. Методичні рекомендації розв'язування типових задач на практичних заняттях

Задача 1. Визначити майбутню вартість капіталу при нарахуванні простих і складних відсотків.

Варіант	Кредит, тис. грн.	Строк кредиту, роки	Річна процентна ставка, %	Періодичність нарахування
1	500	3	15	щомісяця

Розв'язок:

При нарахуванні простих відсотків використовують таку формулу:

$$FV = PV (1 + q \cdot n), \quad (1)$$

При нарахуванні складних відсотків використовують таку формулу:

$$FV = PV (1 + q/m)^{n \cdot m}, \quad (2)$$

де

PV – теперішня вартість капіталу;

FV – майбутня вартість капіталу;

q – річна процентна ставка за складними відсотками;

n – період нарахування, роки.

m – кількість розрахункових періодів у році.

Отже,

$$FV_{\text{пр}} = 500 \cdot (1 + 0,15 \cdot 3) = 725 \text{ тис. грн.}$$

$$FV_{\text{скл}} = 500 \cdot (1 + 0,15/12)^{12 \cdot 3} = 782 \text{ тис. грн.}$$

Задача 2. Визначити доцільність проекту на основі методів визначення чистої теперішньої вартості (ЧТВ), індексу прибутковості (ІП). Зробити висновки.

Варіант	Грошові потоки (ГП) проектів, тис. грн., за:					Початкові інвестиції (ІП), тис. грн.	Дисконтна ставка, %
	1 рік	2 рік	3 рік	4 рік	5 рік		
1	25	40	40	30	60	120	13

Розв'язок:

Дисконтування – це приведення майбутньої вартості капіталу до теперішньої.

Для початку треба продисконтувати грошові потоки до початкового року за формулою:

$$ГП_{di} = ГП_i \times \frac{1}{(1+q)^i}, \quad (3) \text{ де}$$

$ГП_i$ - грошові потоки в i -рік, тис. грн.:

q - дисконтна ставка.

$$ГП_{d1} = 25 * 0,885^1 = 22,12 \text{ тис. грн.}$$

(0,885 – це $1/(1+0,13)=0,885$. Потім ви просто це число підносите до степеню – який рік такий і степінь!!)

$$ГП_{d2} = 40 * 0,885^2 = 31,33 \text{ тис. грн.}$$

$$ГП_{d3} = 40 * 0,885^3 = 27,72 \text{ тис. грн.}$$

$$ГП_{d4} = 30 * 0,885^4 = 18,4 \text{ тис. грн.}$$

$$ГП_{d5} = 60 * 0,885^5 = 32,57 \text{ тис. грн.}$$

Тоді, $\Sigma ГП_d = 132,14$ тис. грн.

Тоді **чиста теперішня вартість** буде визначатися як різниця між сумою дисконтованих грошових потоків та початковими інвестиціями.

$$ЧТВ = \Sigma ГП_{di} - ПП \quad (4)$$

Якщо $ЧТВ > 0$, проект є доцільним до впровадження, якщо $ЧТВ < 0$ – є недоцільним.

$ЧТВ = 132,14 - 120 = 12,14$ тис. грн. > 0 , отже проект є доцільним.

Індекс прибутковості розраховується як відношення $\Sigma ГП_{di}$ до $ПП$.

$$ІП = \frac{\Sigma ГП_{di}}{ПП} \quad (5)$$

Якщо $ІП > 1$, проект є доцільним до впровадження, якщо $ІП < 1$ – є недоцільним.

$ІП = 132,14/120 = 1,1 > 1$, отже проект є доцільним.

Так, як $ЧТВ > 0$ і $ІП > 1$, то проект є доцільним для реалізації.

Термін окупності проекту визначається як відношення суми інвестицій до середньорічних грошових потоків.

Тоді,:

Термін окупності дисконтований $ТО_d = 120/(132,14/5) = 4,54$ років

Термін окупності номінальний $ТО_n = 120/(195/5) = 160/43,2 = 3,08$ років.

Задача 3. Використовуючи дані таблиці, розрахуйте внутрішню норму рентабельності проекту.

Таблиця , тис. грн.

Показники	Роки					
	0	1	2	3	4	5
Грошовий потік	-16000	7800	3500	4000	4000	1500

Розв'язок:

Порядок розрахунку:

1. Спочатку дисконтуємо всі показники

$$PV = \frac{FV}{(1+i)^n} = FV \times \frac{1}{(1+i)^n};$$

2. Потім методом підстановки беремо ставки дисконту q від 0 до 50 з кроком 10 (можна брати крок і 5%, і 1%, але для навчальних цілей підійде і крок 10%) і обчислюємо для кожної ставки ЧТВ – це краще робити у вигляді таблиці;

3. Ці кроки робимо до тих пір, поки не буде негативне значення ЧТВ – його позначаємо як NPV_2 , а попереднє додатне значення - NPV_1 , відповідно значення дисконту при NPV_1 буде – q_1 , при NPV_2 – q_2 .

Тоді всі ці значення підставляємо у формулу:

$$IRR = q_1 + \frac{NPV_1}{NPV_1 - NPV_2} \times (q_2 - q_1) \quad (6)$$

де NPV_1 , NPV_2 – позитивне і негативне значення чистої теперішньої вартості;

q_1 , q_2 – значення відсоткових ставок відповідно при NPV_1 і NPV_2

q	I	ГПд1	ГПд2	ГПд3	ГПд4	ГПд5	Сума ГП	NPV	
0	16000	7800	3500	4000	4000	1500	20800	4800,0	
10	16000	7090,9	2892,0	3005,3	2732,1	931,4	16652,4	652,4	
20	16000	6500,0	2430,6	2314,8	1929,0	602,8	13777,2	-2222,8	
30	16000	6000,0	2071,0	1820,7	1400,5	404,0	11696,2	-4303,8	
40	16000	5571,4	1785,7	1457,7	1041,2	278,9	10135,0	-5865,0	

Отже $NPV_2 = -2222,8$ тис. грн, $NPV_1 = 652,2$ тис грн, $q_1 = 10\%$, $q_2 = 20\%$

Тоді $IRR = 10 + (652.17 / (652.17 - (-2222,8))) * (20 - 10) = 12,27\%$.

Задача 4. Інвестор планує вкладати 2000 грн. в анuitет на початку кожного року впродовж 10 років. Визначте суму, яку отримає інвестор через 10 років за умови, що проценти нараховуються щорічно в розмірі 6%.

Розв'язок:

Майбутня вартість звичайного анuitету являє собою суму всіх платежів, що її складає з нарахованими відсотками на кінець терміну проведення операції.

Отже отримаємо:

$$FV_A = A \times \frac{(1 + q)^n - 1}{q} \quad (7)$$

A – рівний, фіксований анuitетний платіж, грн.

FV_A – майбутня вартість анuitету, грн.

q – річна ставка за складними відсотками (в коеф.)

n – період анuitету, роки.

Таким чином, якщо $A=2000$ грн, $q=0,06$ (переводимо 6% у коефіцієнт), $n=10$ років, то підставивши всі ці значення у формулу (7) отримаємо значення $FV_A=26362$ грн.

Задача 5. Задачі на оцінку акцій

Розрахувати ринкову ціну акції значно складніше, ніж облігації, тому що акції — це цінні папери із плаваючим (змінним) доходом, на відміну від облігацій, де доход або фіксований, або змінюється за певною закономірністю. Для розрахунку курсу акції використовуються різні моделі. Найпоширенішою з них є модель М.Гордона, що припускає три варіанти розрахунку поточної ринкової ціни акції.

1. Якщо темп приросту дивідендів дорівнює нулю ($g = 0$), то поточна ринкова ціна акції (P_0) визначається за формулою

Оцінка акцій з постійними дивідендами:

$$P_0 = \frac{D_0}{r} \quad (8)$$

де D_0 — поточний дивіденд, грн.;

r — ставка доходності акції.

Приклад. Компанія сплачує річний дивіденд 3 у. о. на акцію. Необхідна ставка доходності за акціями становить 12%. Визначити ціну акції.

$$P_0 = 3/0,12 = 25 \text{ (у. о.)}$$

2. *Оцінка акцій з постійним приростом дивідендів {модель Гордона}.*

$$P_0 = \frac{D_1}{r - g} = \frac{D_0 \times (1 + g)}{r - g} \quad (9)$$

де D_1 — сподівані дивіденди на акцію на найближчий період (рік), грн..

g — темп приросту дивідендів (постійний).

Приклад Останній раз компанія сплатила на кожну акцію дивіденд у розмірі 1,8 у. о. Компанія сподівається, що її дивіденди будуть щорічно зростати на 6%. Визначити ціну акції, якщо необхідна ставка доходності за акціями становить 11%.

$$P_0 = 1,8 \times (1 + 0,06) / (0,11 - 0,06) = 38 \text{ у. о.}$$

3. Оцінка акцій з непостійним приростом дивідендів:

$$P_0 = \sum_{i=1}^n \frac{D_i}{(1+r)^i} \quad (10)$$

D_i — сподіваний щорічний дивіденд на акцію;

i — період нарахування дивідендів.

Приклад Інвестор купив акцію з прогнозом дивідендів 1-й рік 100 грн. та у наступні роки на 20 грн. більше. Норма поточної доходності 15% у рік. Акцію купив на 5 років. Визначити ринкову ціну акції.

$$P_0 = 100/1,15 + 120/1,15^2 + 140/1,15^3 + 160/1,15^4 + 180/1,15^5 = 451 \text{ у. о.}$$

Прибутковість (у річному вирахуванні) спекулятивної операції з акціями, тобто операції «покупка заради продажу», коли інвестор не одержує поточного доходу у вигляді дивідендів, а його дохід становить приріст курсової вартості акції, можна визначити за формулою

$$d = \frac{P_1 - P_0}{P_0} \times \frac{365}{t} \times 100\% \quad (11)$$

де P_0 — ціна покупки акції, грн. або %;

P — ціна продажу акції, грн. або %;

t — кількість днів від дня покупки до дня продажу.

Приклад. Інвестор купив акцію за 200 грн. з метою її перепродажу. Через 3 місяці він продав її другому інвесторові за 310 грн. Визначте прибутковість цієї операції.

$$d = (310 - 200) / 200 \times 365 / 90 \times 100\% = 223\%$$

3. Теми індивідуальних робіт на самостійне опрацювання

1. Суть та види інвестицій.
2. Мета та напрямки інвестиційного менеджменту.
3. Державне регулювання інноваційної діяльності в
Україні
4. Венчурний бізнес.
5. Принципи, основні напрямки інвестиційної політики в
Україні.
6. Методи оптимізації структури джерел інвестиційних
ресурсів.
7. Характеристика інвестиційних ресурсів.
8. Оцінка вартості інвестиційних ресурсів.
9. Поняття інвестиційної привабливості та види її аналізу.
10. Інвестиційний клімат України.
11. Україна в міжнародних рейтингах.
12. Інвестиційна привабливість регіонів України.
13. Інвестиційний проект, його зміст та форми.
14. Методи оцінки інвестиційного проекту.
15. Бізнес-план інвестиційного проекту.
16. Оцінка інвестиційного проекту в умовах
невизначеності.
17. Ціноутворення в інвестиційній сфері.
18. Становлення фондового ринку в Україні. Законодавство
про цінні папери і фондову біржу.
19. Ринок цінних паперів та його учасники на сучасному
етапі.
20. Фондова біржа та фондові індекси.
21. Аналіз та оцінка ефективності фінансових інвестицій.
22. Планування інвестиційного портфеля.
23. Державне регулювання інвестиційних процесів.
24. Напрямки інвестиційної політики держави.
25. Теорії прямого іноземного інвестування.
26. Прямі іноземні інвестиції: суть, класифікація.
27. Міжнародна інвестиційна діяльність і її правовий режим
в Україні..

28. Міжнародні фінансово-кредитні інститути та їх функції на інвестиційному ринку.

29. Спеціальні економічні зони, їх класифікація та мета створення.

30. Політика держави з залучення іноземних інвестицій.

31. Законодавство України про інвестиційну діяльність.

32. Інвестиційний ринок і його інфраструктура..

33. Страхування інвестицій.

34. Методи оцінки ефективності інвестицій, що базуються на концепції дисконтування.

35. Реальні інвестиції і їх структура.

4. Питання для підготовки до іспиту з дисципліни «Інвестування»

1. Економічна суть інвестицій.
2. Класифікація інвестицій.
3. Інвестиційний процес: суть, стадії.
4. Інвестиційний ринок та його інфраструктура.
5. Роль інвестицій у розвитку інвестиційних процесів.
6. Суб'єкти і об'єкти інвестиційної діяльності.
7. Інвестиційні ресурси підприємства.
8. Управління інвестиційною діяльністю.
9. Сутність управління інвестиційною діяльністю підприємства.
10. Система управління інвестиційною діяльністю підприємства.
11. Організація управління інвестиційною діяльністю підприємства.
12. Інформаційне забезпечення управління інвестиційною діяльністю підприємства.
13. Планування інвестиційної діяльності підприємства – суть і форми.
14. Стратегічне планування інвестиційної діяльності.
15. Тактичне планування інвестиційної діяльності.
16. Оперативне планування інвестиційної діяльності.
17. Аналіз інвестиційної діяльності, його види та методи проведення.
18. Інвестиційний контроль та моніторинг інвестиційної діяльності підприємства.
19. Поняття інвестиційної привабливості та види її аналізу.
20. Параметричний аналіз та рейтингова оцінка.
21. Аналіз інвестиційної привабливості країни. Інвестиційний клімат.
22. Міжнародні рейтинги.
23. Інвестиційна привабливість регіону.
24. Інвестиційна привабливість галузі.
25. Інвестиційна привабливість підприємства.
26. Реальні інвестиції: суть і форми.

27. Капітальні інвестиції.
28. Інноваційні інвестиції.
29. Інтелектуальні інвестиції як одна із форм інноваційної інвестиції.
30. Суть, розробка і реалізація інвестиційної програми підприємства.
31. Інвестиційний проект – його зміст і форми.
Інвестиційний цикл.
32. Порядок і особливості розробки інвестиційного проекту.
33. Бізнес-план інвестиційного проекту. Основні розділи бізнес-плану.
34. Врахування ризиків при реалізації інвестиційного проекту.
35. Суть і принципи оцінки ефективності інвестиційного проекту.
36. Методи оцінки економічної ефективності інвестиційного проекту.
37. Аналіз альтернативних проектів та оптимальне розміщення інвестицій.
38. Суть, види і оцінка фінансових інвестицій.
39. Оцінка ефективності операцій з акціями.
40. Оцінка ефективності операцій з облігаціями.
41. Інвестиційний портфель підприємства.
42. Ринок цінних паперів.
43. Фондова біржа.
44. Фондові індекси.
45. Міжнародна інвестиційна діяльність та її чинники.
46. Види і форми іноземного інвестування.
47. Пряме іноземне інвестування: суть, функції, класифікація.
48. Цілі і принципи державного регулювання інвестиційної діяльності.
49. Форми і методи державного регулювання інвестиційної діяльності.
50. Інвестиційна політика держави, її основні напрямки.

5. Словник основних термінів з дисципліни

Акція — цінний папір без установленого строку обігу, що засвідчує участь на паях у статутному фонді акціонерного товариства, підтверджує членство в акціонерному товаристві й право на участь у керуванні ним, надає право її власникові на одержання частини прибутку у вигляді дивіденду, а також на участь у розподілі майна при ліквідації акціонерного товариства.

Бізнес-план інвестиційного проекту — це основний документ, у якому викладаються економічні характеристики проекту й фінансові показники, пов'язані з його реалізацією.

Валові інвестиції — це загальний обсяг коштів у певному періоді, що спрямовуються на нове будівництво, придбання засобів виробництва, на приріст запасів товарно-матеріальних цінностей.

Вексель — це цінний папір, що засвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця оплатити після настання строку певну суму грошей власникові векселя (векселедержателеві).

Державна інвестиційна політика — це система заходів, які органи державної влади виробляють і використовують у процесі управління інвестиційною діяльністю господарського комплексу, що включає підприємства й організації всіх форм власності.

Дивіденди — прибуток, отриманий внаслідок здійснення корпоративних прав, включаючи доходи, нараховані у вигляді відсотків на акції або внески в статутні фонди підприємств.

Дисконтна ставка — ставка відсотка, по якій майбутня вартість грошового потоку приводиться до дійсної його вартості.

Дисконтування — це процес конвертування планованих до одержання або виплати в майбутніх періодах коштів у їхню поточну вартість.

Емітент цінних паперів — це юридична особа, яка від свого імені випускає цінні папери й зобов'язується виконувати обов'язки, що випливають з умов їхнього випуску.

Забудовник — суб'єкт інвестиційної діяльності, юридична особа, що забезпечує фінансування капітальних вкладень й їхнє освоєння підрядним або господарським способом.

Замовник — це суб'єкт інвестиційної діяльності, юридична особа, що видає замовлення на виконання робіт (послуг) на будівництво об'єктів, укладає підрядний договір (контракт), контролює вартість, строки, якість виконаних робіт і здійснює їхню оплату.

Інвестиції — це капітал в усіх його формах, що вкладається в об'єкти виробничого й невиробничого призначення з метою забезпечення його збільшення в майбутньому, а також досягнення позаекономічних ефектів соціального та екологічного характеру.

Інвестиційна діяльність — це сукупність практичних дій її суб'єктів (інвесторів й учасників) по реалізації інвестицій.

Інвестиційна інформація — це набір інформативних показників, необхідних для планування й аналізу інвестиційної діяльності підприємства, підготовки ефективних управлінських рішень у сфері інвестицій.

Інвестиційна привабливість — це сукупність різних об'єктивних ознак, коштів, можливостей та обмежень, що обумовлюють інтенсивність залучення інвестицій в економічну систему.

Інвестиційна програма підприємства — це сукупність реальних інвестиційних проектів підприємства, реалізованих у середньостроковому періоді.

Інвестиційна стратегія підприємства — це система довгострокових цілей інвестиційної діяльності підприємства.

Інвестиційний аналіз — це процес дослідження інвестиційної активності та ефективності інвестиційної діяльності підприємства з метою виявлення резервів їхнього зростання.

Інвестиційний клімат держави — це узагальнена характеристика сукупності соціальних, економічних, організаційних, правових, політичних, соціокультурних передумов, що визначають привабливість держави для інвестування.

Інвестиційний контроль — це процес перевірки виконання й забезпечення реалізації всіх управлінських рішень у сфері інвестиційної діяльності підприємства.

Інвестиційний портфель — це цілеспрямовано сформована сукупність цінних паперів, придбаних підприємством відповідно до розробленої інвестиційної стратегії фінансового інвестування.

Інвестиційний проект — це сукупність документів, що визначають необхідність і доцільність здійснення реального інвестування, що містять економічні, правові, організаційні, технічні й інші аспекти інвестиційного планування.

Інвестиційний процес — це процес обґрунтування й реалізації інвестицій.

Інвестиційний ризик — це можливість або ймовірність повного або часткового недосягнення (неотримання) очікуваних інвесторами результатів здійснення інвестицій.

Інвестиційний сертифікат — це цінний папір, що випускається винятково інвестиційним фондом або інвестиційною компанією і який дає право її власникові на одержання доходу у вигляді дивідендів.

Інвестиційні ресурси — це сукупність фінансових ресурсів, які формуються й (або) використовуються підприємством для вирішення проблем, пов'язаних із процесами проектування, будівництва, розвитку суб'єктів підприємницької діяльності, тобто фінансують інвестиційну діяльність підприємства.

Інвестор — це суб'єкт інвестиційної діяльності, що ухвалює рішення щодо вкладення власних, позикових і притягнутих інвестиційних ресурсів в об'єкти інвестування.

Індекс рентабельності інвестицій — це показник економічної ефективності інвестицій, що показує відношення суми дисконтних грошових надходжень до суми дисконтних грошових відтоків (інвестицій):

Інноваційні інвестиції — це одна з форм реальних інвестицій підприємства, що здійснюється з метою впровадження досягнень науково-технічного прогресу у виробництво.

Іноземні інвестиції — це інвестиції міжнародних та іноземних підприємств і організацій, іноземних громадян, іноземних держав.

Капітальні вкладення — це вкладення капіталу у відтворення основних фондів підприємства.

Моніторинг інвестиційної діяльності — це механізм постійного спостереження за контрольованими показниками інвестиційної діяльності, визначення розмірів відхилень фактичних результатів від передбачених і виявлення причин цих відхилень.

Облігація — цінний папір, що засвідчує внесення її власником коштів і підтверджує зобов'язання відшкодувати йому номінальну вартість цього цінного папера в передбачений у ній строк з виплатою фіксованого відсотка (якщо інше не передбачене умовами випуску). Облігації всіх видів поширюються серед підприємств і громадян на добровільних початках.

Оперативне планування інвестиційної діяльності — це процес розроблення комплексу короткострокових планів з інвестиційного забезпечення основних напрямів розвитку господарської діяльності підприємства;

Ощадний сертифікат — письмове свідоцтво банку про депонування коштів, що засвідчує право вкладника на одержання після закінчення встановленого строку депозиту й відсотків по ньому.

Планування інвестиційної діяльності — це процес розроблення системи планів і планових показників із забезпечення підприємства необхідними інвестиційними ресурсами й підвищення ефективності його інвестиційної діяльності в майбутньому.

Реальні інвестиції — це вкладення капіталу у відтворення основних фондів, в інноваційні нематеріальні активи, у приріст запасів товарно-матеріальних цінностей та інші об'єкти інвестування, пов'язані зі здійсненням операційної діяльності підприємства.

Реципієнт інвестицій — це суб'єкт інвестиційної діяльності, що приймає інвестиції.

Ринкова ціна цінного папера — це сума коштів або вартість активу, які можна одержати від продажу даного цінного папера на ринку цінних паперів.

Стратегічне планування інвестиційної діяльності — це процес планування довгострокових інвестиційних цілей підприємства й шляхів досягнення цих цілей.

Строк окупності інвестицій — це кількість років, за які інвестор поверне вкладений капітал.

Тактичне планування інвестиційної діяльності — це процес розроблення конкретних поточних планів, які дають можливість визначити форми інвестиційної діяльності підприємства й джерела її фінансування на майбутній період.

Управління інвестиційною діяльністю — це комплекс методів розроблення й реалізації управлінських рішень, пов'язаних зі здійсненням інвестиційної діяльності підприємства.

Фінансовий інструмент — це цінний папір або оформлений відповідно до вимог законодавства документ, що підтверджує право власності на цінні папери або їхні похідні, валютні цінності, придбання (поставку) в певний строк цінних паперів або валютних цінностей, та інші види фінансових активів, цільний обіг яких не забороняється й не обмежений законодавством.

Фінансові інвестиції — це вкладення капіталу у фінансові інструменти інвестування.

Цінні папери — це грошові документи, які засвідчують право володіння або відносини позики, визначають взаємини між особою, що їх випустила, та їхнім власником і передбачають, як правило, виплату доходу у вигляді дивідендів або відсотків, а також можливість передачі грошових та інших прав, що впливають із цих документів, іншим особам.

Чисті інвестиції — це реальні інвестиції, спрямовані на розширене відтворення основних фондів підприємства. Їхній обсяг менший від валових інвестицій на величину коштів, що направляються із фонду відшкодування у вигляді амортизаційних відрахувань на реновацію.

6. Список рекомендованої літератури

Базова література

1. Грей Б., Цвейг Д. Розумний інвестор. Стратегія вартісного інвестування. Київ : Наш формат, 2025. 544 с.
2. Подлевський А. А. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Інвестування» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання. Рівне : НУВГП, 2018. 110 с. (06-03-182).
3. Степанова А. А. Інвестування в схемах та таблицях : підручник. Ч.1. 2021. 103 с.
4. Федорова В., Сазонець І. Інвестування : підручник. Київ : Центр учбової літератури. 2022. 312 с.
5. Бутко М. П., Бутко І. М., Дітковська М. Ю. Менеджмент інвестиційної діяльності : підручник. К. : ЦУЛ. 2018. 480 с.
6. Грем Бенджамен. Розумний інвестор : підручник. Київ : Наш формат. 2019. 544 с.
7. Гриценко Л., Боярко І. Інвестиційний аналіз : навч. посіб.: Київ : ЦУЛ. 2019. 400 с.
8. Захарченко Н. В. Інвестування : навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої школи. Одеса : «Атлант ВОІ СОІУ», 2018. 184 с.
9. Зубко Т. Л., Дідківський А. О., Терещенко Т. Л. Фінансові інструменти інвестування. *Економіка. Фінанси. Право*. 2020. 1. С. 35–40.
10. Курс «Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами» для студентів усіх спеціальностей. Робочий зошит викладача. Громадська організація «Платформа інноваційного партнерства» (УЕР™). Київ, 2021.
11. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність : підручник. Київ : ЦУЛ. 2019. 472 с.
12. Міллер Дж. Правила інвестування Воррена Баффета. Як зберігати та примножувати капітал. Book Chef. 2023. 320 с.
13. Олейнікова Л., Череп А., Череп П. Управління ефективністю інвестиційної діяльності суб'єктів підприємництва : монографія. Київ : ЦП «Кондор». 2018. 276 с.

14.Петухова О. Інвестування : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури. 2020. 336 с.

15.Подлевський А. А. Методичні вказівки до проведення практичних занять та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Інвестування» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання. Рівне : НУВГП, 2024. 32 с (06-03-183).

16.Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування : підручник. Київ : ЦУЛ. 2019. 312 с.

17.Скоробогатова Н. Є. Інвестування : навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни [Електронний ресурс]. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського. 2022. 147 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/47347>

18.Скрипник Г. О. Інвестування : навч. посіб. Київ : ЦП «Компринт». 2018. 350 с.

Допоміжна література

21.Активізація інвестиційного процесу в Україні : колективна монографія / за наук. ред. Диби М. І., Майорової Т. В. Київ : КНЕУ, 2012. 472 с.

22.Аналіз і розробка інвестиційних проектів : навч. посібник / Цигилик І. І., Кропельницька С. О., Білий М. М., Мозиль О. І. Київ : Центр навч. літ., 2005. 160 с.

23.Балацький О. Ф., Теліженко О. М., Соколов М. О. Управління інвестиціями : навч. посібник. 2-ге вид. Суми : Університетська книга, 2004. 250 с.

24.Гойко А. Ф. Методи оцінки ефективності інвестицій та пріоритетні напрями їх реалізації. Київ : ВІРА-Р, 1999. 320 с.

25.Давиденко Н. М., Буряк А. В., Скрипник Г. О. Інвестиційне забезпечення розвитку аграрного сектору економіки України: монографія. Київ : ЦП «Компринт». 2017. 388 с.

26.Деякі питання управління державними інвестиціями : Постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2015 № 571. Дата оновлення: 30.12.2017 URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/571-2015-%D0%BF> (дата

звернення: 20.08.2018).

27.Зайцева І. Ю., Бормотова М. В. Інвестування : навчальний посібник. Харків : УкрДУЗТ, 2017. 170 с.

28.Інвестування : практикум / за наук. ред. Т. В. Майорової. Київ : КНЕУ, 2012. 577 с.

29.Мойсеєнко І., Ревак І., Миськів Г., Чапляк Н. Інвестиційний аналіз : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 276 с.

30.Подлевський А. А., Ярута Н. А. Діяльність венчурного інвестування в Україні на сучасному етапі. *Вісник НУВГП. Економічні науки : зб. наук. праць*. Рівне : НУВГП, 2023. Вип. 4(104). С. 275–285.

31.Подлевський А. А., Москалюк А. С. Стан та перспективи венчурного інвестування в Україні. *Збірник наукових праць «Вісник НУВГП»*. Випуск 2 (62), Серія «Економіка. Проблеми, механізми та інвестиційне забезпечення раціонального природокористування». Рівне, НУВГП, 2013. С. 162–168.

32.Портфельне інвестування : підручник /за наук. ред. Шевченко О. Г., Майорової Т. В. Київ : КНЕУ, 2010. 407 с.

33.Про державну допомогу суб'єктам господарювання : Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. Дата оновлення : 05.12.2012. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення: 20.08.2018).

34.Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. Дата оновлення : 18.12.2017. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1560-12> (дата звернення: 20.08.2018).

35.Про інститути спільного інвестування : Закон України від 05.07.2012 р. № 5080-VI. Дата оновлення : 06.01.2018. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5080-17/page> (дата звернення: 20.08.2018).

36.Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. Дата оновлення : 11.10.2017. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення: 20.08.2018).

37.Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні діяльність : Закон України від 08.09.2011 р. № 3715-VI.

Дата оновлення : 05.12.2012.
URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17> (дата звернення: 20.08.2018).

38. Удалих О. О. Управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 292 с.

39. Федорчак О. В. Систематизація законодавчого забезпечення інвестиційної діяльності в Україні. Теорія та практика державного управління, 2017. № 4(59). URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2017-4/doc/2/07.pdf>. (дата звернення: 20.08.2018).

40. Яроцька О. Система критеріїв та показників оцінки ефективності водокористування. *Економіка природокористування і охорони довкілля*. 2015. С. 146–155. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/epod_2015_2015_17 С. 146–155. (дата звернення: 20.08.2018).

Інформаційні ресурси

41. Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України. URL: <http://www.ukrproject.gov.ua/>

42. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/http://www.ukrstat.gov.ua/>

43. Інститут економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua>.

44. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua/news/borg>

45. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua>

46. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/>